

ÅRSPLAN

LØVETANNA BARNEHAGE

En del av oppvekstsentret i Væran, Helligvær.

2023-2024

INNHold

1. Forbehold om endringer	1
smittevern i barnehagen	19
Anbefalinger om når syke barn bør holdes hjemme	19
2. Beskrivelse av Løvetanna barnehage	1
3. Pedagogisk grunnsyn	2
3.1 Barnehagens formål og innhold, Jf. Rammeplanen (2017).	2
3.2 Vi kommer langt med entusiasme og tilstedeværelse	2
3.3 Vi viser omsorg sammen	3
Hva gjør vi?	3
Progresjon innenfor omsorg	4
3.4 Vi tenker forskjellig og det er greit	4
3.5 Hyggelige møter og avskjeder	4
3.6 Ansvar og selvstendighet	4
4. Barnehagens innhold, jf. Rammeplanen	5
4.1. Lek	5
Hva gjør vi?	6
Progresjon innenfor lek	6
4.2 Psykososialt miljø	6
4.3 Danning	7
Hva gjør vi?	7
Progresjon innenfor danning	7
4.4 Læring	8
Hva gjør vi?	8
Progresjon innenfor læring	8
4.5 Tilvenning i barnehagen	9
4.6 Barns Medvirkning	9
Hva gjør vi?	9
5. Rammeplanen og de syv fagområdene	9
5.1 Kommunikasjon, språk og tekst	9
Dette gjør vi:	9

5.2 Kropp, bevegelse, mat og helse	10
Dette gjør vi:	10
5.3 Kunst, kultur og kreativitet	11
Dette gjør vi:	11
5.4 Natur, miljø og teknologi	12
Dette gjør vi:	12
5.5 Etikk, religion og filosofi	12
Dette gjør vi:	13
5.6 Nærmiljø og samfunn	13
Dette gjør vi:	13
5.7 Antall, rom og form	13
Dette gjør vi:	13
6. Dagsrytmen i barnehagen	14
7. Realfagssatsning	15
8. Markeringsdager	15
9 Turer	16
9.1 Turdager til Bodø	16
10. Digital kompetanse	16
11. Kosthold	16
12. Overgang barnehage – skole	16
Førskolen	17
13. Trafikksikkerhet	17
14. Barn vi bekymrer oss for – tidlige tiltak/tverrfaglig samarbeid	17
15. Evaluering	18
16. Dokumentasjon	18
17. Ferie avvikling	18
18. Foreldresamarbeid	18
Informasjon mellom hjem og barnehage.	18
Uformelt samarbeid.	18
Formelt samarbeid.	19
19. Barnegruppa	20
20. Personalet	20

1. FORBEHOLD OM ENDRINGER

Årsplanen er et arbeidsdokument for de ansatte, og et bindeledd mellom barnehagen og foreldre/samfunn. Uforutsette hendelser kan oppstå i løpet av et barnehageår. Vi må derfor ta forbehold om at endringer kan bli nødvendig i forhold til barnegruppen, personalet, organiseringen og innholdet i planen.

2. BESKRIVELSE AV LØVETANNA BARNEHAGE

Løvetanna barnehage på Helligvær er en liten barnehage med en styrer, en pedagogisk leder og to barnehagemedarbeidere. Vi har 6 barn i alderen 1 – 4 år. Barnehagen er en del av Skolen i Væran og har derfor nær tilknytning til skolen. Fordelen med å være en liten barnehage, er at personalet har god tid til å se barna for hvem de er og hva de ønsker, og får vist mye entusiasme og begeistring over barns bidrag i lek, tanker og ideer. Dette er med å skape barn med god selvfølelse, med å føle at deres bidrag er verdifulle.

Barnehagens inne lokaler består av et lekerom, et sanserom, en gang med et lavt bord, et spiserom med langbord og et kjøkken. Lekerommet er todelt med en hems og et lekekjøkken som gir barna muligheten til å leke varierende rollespill eller bygge og konstruere, det er også forskjellige lekekasser med dupplo, lego, biler, klosser, dukker, teater dukker og utkleddnings klær på knagger. Innholdet i lekekassene blir av og til byttet ut for holde det spennende for barna. Gangen har et lavt bord som barna lett kan benytte på eget initiativ, med en hobbyhylle som inneholder tegnesaker, saks, lim, perler og forskjellige papir. Sanserommet er et åpent rom som benyttes til å gi barna forskjellige opplevelser, med en prosjektor som kan fremkalle mange forskjellige verdener, hvor man kan bli en fisk i havet eller en familie ute på pikniktur i skogen.

Barnehagens uteområde er variert og gir gode muligheter til lek og kroppslig utfoldelse. Her er det sandkasse, ulike lekeapparater, trær og varierende terreng. Barna har et leke-hus som inneholder forskjellige leker, sykler, spader og bøtter. Her kan barna selv medvirke til hva de ønsker å gjøre med å hente ut leker fra leke-huset. Barna er også selv med å sette lekene på plass om vi skal rydde.

Vi er ofte ute på tur og opplever Helligværs natur og beveger oss i variert terreng. Om våren og sommeren utforsker vi livet i fjæra, livet i ferskvannsdammene og lærer navn på dyr og planter. Om høsten plukker vi bær til å lage syltetøy til barnehagen. På vinteren tar vi med oss akebrett i forskjellige bakker og lager snøborg og snøkunst. Som oppholdssted har vi en gapahuk sør på øya ved Gremsøyvalen og en lavvo i nord ved Gjærbuholmen.

3. PEDAGOGISK GRUNNSYN

Vårt pedagogiske grunnsyn viser hva vi legger vekt på i arbeid med barna. Barna tilbringer store deler av dagen i barnehagen, og da er det viktig at vi som voksne er bevisst på den jobben vi gjør.

3.1 BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD, JF. RAMMEPLANEN (2017).

I barnehagen skal barn ha et allsidig, variert og tilpasset tilbud som fremmer utvikling, lek, omsorg, danning og læring. Barnehagen skal også sørge for at det er tilrettelagt for progresjon innenfor hvert område. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. Vi som barnehagepersonale skal tilrettelegge det fysiske miljøet, slik at alle barn har muligheten til å delta aktivt i lek og aktiviteter med tilgjengelige materieller innenfor barns rekkevidde.

3.2 VI KOMMER LANGT MED ENTUSIASME OG TILSTEDEVÆRELSE

Vi møter barna i samtaler med entusiasme og tilstedeværelse. Det er viktig å ikke bare respondere "ja, den var fin", men heller møte barnets nysgjerrighet og glede over det de viser eller forteller, med

spørsmål som leder videre til innholdsrike samtaler. Dette er også med på å utvikle barnas språk og begrepsforståelse. På denne måten er vi også med å gi barna en bekreftelse på at de har verdifulle bidrag og funn i hverdagen som videre gir barna et godt selvbilde. Vi er med å bekrefte barnets egenverdi som verdifulle mennesker i et felleskap.

3.3 VI VISER OMSORG SAMMEN

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Vi som voksne tilnærmer oss i samsvar med det enkelte barnets behov. Vi er forskjellige som mennesker, og ikke alle barn liker store klemmer, men da viser vi godhet med en hånd på ryggen. Hvor vi kan observere progresjonen hos barna fra det å imitere våre gode handlinger med hverandre, til at gode handlinger kommer fra barna selv mot andre.

I barnehagen får barna muligheten til å vise omsorg for andre ved å trøste de som trenger det. Det kan også være ved å hjelpe andre – hjelpe noen på med skoene eller det å holde i en hånd for å komme seg opp et berg. Dette praktiserer vi med å spørre direkte eller åpent, «er det noen som kan hjelpe «Navn» opp berget?» på denne måten blir barna flinke til å spørre hverandre om hjelp.

Å forholde seg til andre er noe av det viktigste barnet lærer i barnehagen. Vi knytter bånd og vennskap til barna, og barna imellom hverandre. Vi er følelsesmessig til stede og engasjerte i samtaler med barna, dette er viktig for at barna skal kunne utvikle en god selvfølelse og føle seg som et verdifullt menneske i samspill med andre.

Vennskap er et fundament for trivsel og glede. Vi følger godt med at alle barna føler at de har vennskap med andre i barnehagen, det er normalt at venner er uenige, men viktig at vi kan ordne opp i uenigheter. Barna løser mange uenigheter i leken selv, og vi hjelper der det blir vanskelig.

Vi bruker aldri ordet «bestevenner» siden dette oppfattes som ekskluderende for andre barn som overhører. Vi bruker ordene «gode venner» og at alle er gode venner med hverandre. Barna lærer også om at det er normalt å være uenige og fremdeles være gode venner.

HVA GJØR VI?

- Beviste rollemodeller for hvordan vi er mot hverandre.
- Være gode med hverandre gjennom språket og handlinger (som å gi en klem, trøste eller å holde i en hånd).
- Vi oppmuntrer barna til å være gode mot hverandre, det å vise omsorg når noen andre har behov for det.
- Respekterer hverandres grenser og at vi er forskjellige.
- Gi barna redskaper til hvordan man kan hjelpe hverandre. Et barn som er flink til å knyte sko kan hjelpe et annet barn.
- Trøste hverandre når noen er lei seg. Det å vise godhet er så enkelt som å legge en hånd på en skulder å spørre om det går bra.
- Inkludere alle sammen i lek og aktiviteter.
- Vi er engasjerte og bygger samtaler.
- Vi ler og har det gøy sammen.

PROGRESJON INNENFOR OMSORG

Hva gjør 1-2 åringen	Hva gjør 2-4 åringen	Hva gjør 5-6 åringen
<p>Ett åringen kan oppmuntres til å gi klemmer eller stryke på en skulder ved å imitere andre som viser godhet.</p> <p>To åringen kan gi klemmer og vise godhet til noen som har falt og gråter.</p> <p>Dele leker- værsgod- tusentakk.</p> <p>Begynne å være inkluderende – holde i en hånd på tur eller når vi synger.</p> <p>Begynne å sette grenser for seg selv om hva barnet ønsker og ikke ønsker verbalt eller med gester/ kroppsspråk.</p>	<p>Kan se andre barn som trenger omsorg og viser medfølelse.</p> <p>Kan gi klem og trøst når noen er lei seg. Tilby hjelp til hverandre når en plages med skoene, glidelåsen eller pålegget.</p> <p>Be om hjelp fra en voksen når konflikter ikke løses av barna selv.</p> <p>Spørre andre barn om å bli med i leken.</p> <p>Altruistisk adferd- er jeg god med deg nå, kan du være god med meg senere.</p> <p>Være tydelig på hva man vil og ikke vil gjøre.</p> <p>En begynnende forståelse av forskjellige meninger. Som å like forskjellige ting eller mat.</p>	<p>Trøster andre barn som har falt eller er lei seg på eget initiativ og henter voksne for hjelp.</p> <p>Gir klemmer og viser godhet mot hverandre, som å hjelpe hverandre.</p> <p>Løser mange uenigheter seg imellom, og henter en voksen for hjelp om ikke det løses.</p> <p>Inkluderer andre barn, også de minste.</p> <p>Er tydelige på hva man vil og respekterer det andre ikke ønsker å gjøre.</p> <p>Forstår at vi kan mene forskjellig, og at det er greit å ha forskjellige meninger.</p>

3.4 VI TENKER FORSKJELLIG OG DET ER GREIT

Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på. Det er mange forskjellige løsninger som gir samme svar, som å se farger forskjellige. Noen ganger har barna forskjellige meninger, og barna får erfare at det er greit. Dette kan praktiseres med å si «jeg synes den er blå og du synes den er svart, vi trenger ikke å synes den er samme farge».

3.5 HYGGELIGE MØTER OG AVSKJEDER

I barnehagen jobber vi med høflighet i det daglige, der vi oppmuntrer barna til å hilse, og ta farvel. Vi ønsker barn som sier «hei, god morgen, takk for i dag, eller ses i morgen» etc . Vi oppmuntrer også barna til å svare hverandre i samtaler. Også når det er noe man ikke vil, som «jeg vil ikke leke det nå», «kanskje etterpå» eller «når jeg er ferdig med dette».

3.6 ANSVAR OG SELVSTENDIGHET

I barnehagen lærer barna om å ta ansvar. Det barna velger å ta med på tur som bøtte, håv, forstørrelsesglass eller spade, må de bære selv og passe godt på, selv om vi har en overordnet oversikt.

Barna kan få med seg egne ryggsekker på tur og får føle på ansvaret over egne ting, vi er også alle med å rydde etter oss på tur. Det skal ikke ligge søppel eller spiker igjen etter oss, for det er skadelig for naturen og dyrene i den.

Vi ønsker å legge til rette for å skape selvstendige barn. De får i stor grad være med å medvirke hvordan dagen skal være, og får oppleve demokratisk deltakelse ved å medvirke til barnehagens innhold. Å kunne ha muligheten til å være med å bestemme hvor vi skal på tur eller hva som skal skje

den dagen, det å kunne lukke jakka selv, er eksempler på hvordan selvstendigheten utvikles i barnehagen.

4. BARNEHAGENS INNHOLD, JF. RAMMEPLANEN

4.1. LEK

I Rammeplanen står det at leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek – alene og sammen med andre.

Leken har fordeler i utviklingen hos barna og gjennom leken bearbeider barnet opplevelser og følelser. Lek og uformell læring henger nøye sammen. Vi må derfor gi tid og rom for lek. Leken skal forstyrres/avbrytes minst mulig. Vi er derfor fleksible i forhold til våre rutiner. Gjennom leken utvikler barna sin kreativitet og den bidrar blant annet til barnets språklige utvikling så vel som deres moralske, motoriske og sosiale utvikling.

Med begrepet «affordance» ser vi mulighetene rundt i våre omgivelser og naturen er den nye lekearenaen hvor fantasien forandrer steiner og kvister til hva vi vil.

Områdene på tur og rundt barnehagen er variert og innbyr til ulike aktiviteter og lek. Barn som ønsker det, får hente hva de vil i lekehuset og får også vann i bøttene ved ønske.

Barna blir gitt tid til å komme inn i leken. Vi oppfordrer barna til å ta med alle i leken og spørre de som står utenfor om de vil bli med. Dersom det oppstår en konflikt mellom barna, er vi i utgangspunktet avventende og lar de få prøve seg på egne løsninger selv først, dersom barna sliter med dette er vi med å gi redskaper som riktig kommunikasjon mellom barna.

HVA GJØR VI?

- Vi tilrettelegger for spennende leker og utforskende aktiviteter.
- Alle er med når man tilrettelegger for det.
- Vi observerer og analyserer barnas lek, samhold og progresjon.
- Vi kommer med hjelpende redskaper (språk/handling) for barn som ikke mestrer leken eller om det oppstår uheldige samspillsmønstre.
- Vi gir rom for god lek og avbryter ikke leken uten videre.
- Vi fremmer humor og glede i hverdagen.

PROGRESJON INNENFOR LEK

Hva gjør 1-2 åringen	Hva gjør 2-4 åringen	Hva gjør 5-6 åringen
<p>Leker og utforsker med hele kroppen og alle sansene.</p> <p>Toddlerleken er sentralt, med gjentakelser og kroppslighet.</p> <p>Liker å bygge, rive ned og putte gjenstander i beholdere.</p> <p>Skaper gode relasjoner og vennskap gjennom lek og humor med andre barn og voksne.</p>	<p>Leker fordi der er lystbetont</p> <p>Leker sammen med andre, og utforsker regelleker og rolleleken.</p> <p>Viser sine interesser gjennom lek.</p> <p>Prosesserer læring gjennom leken.</p> <p>Liker at voksne eller eldre barn beriker leken med innspill.</p>	<p>Er god i rollelek og regellek.</p> <p>Forstår sosiale regler i samspill og lek med andre barn.</p> <p>Kan det å inkludere andre barn inn i leken.</p> <p>Behersker det å styre og følge leken.</p> <p>Kommer med kreative innspill i leken.</p>

4.2 PSYKOSOSIALT MILJØ

«Mobbing av barn er handlinger fra voksne og/eller barn som hindrer opplevelsen av å høre til, å være en betydningsfull person i fellesskapet og muligheten til medvirkning.» (Lund, Helgeland og Kovac, 2017).

I barnehagen er det viktig at alle barn føler vennskap og tilhørighet blant barnegruppen og personalet. Vi følger med dette ved å observere stemning i leken og de forskjellige samspillene mellom barn og voksne, og på denne måten har vi oversikt og kan være proaktive om det forekommer negative samhandlinger mellom barn eller voksne.

Vi jobber aktivt for at barna skal få de redskapene de trenger til å kommunisere på en hensiktsmessig måte med hverandre for å unngå unødige konflikter.

Alle barn og voksne skal føle seg velkommen i barnehagen og møtes med øyekontakt og et smil. Du og dine skal føle at dere har en tilhørighet i vår barnehage. Barna lærer mye av å observere voksnes atferd, så vi er beviste på hvordan vi imøtekommer og prater med andre voksne.

Vår barnehage er liten og oversiktlig. Av den grunn har vi ingen mobbeplan. Vi jobber tett, og sørger for at alle barna er inkludert og føler tilhørighet. Som mobbeloven understreker, er personalet pliktig til å gripe inn og gjøre tiltak om et barn ikke har det bra.

4.3 DANNING

I Rammeplanen står det at barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur. I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer.

HVA GJØR VI?

- Vi er støttende og nysgjerrige sammen med barna.
- Vi oppmuntrer barn til å prøve mye selv etter beherskelse. Vi lar barna kjenne på motstand om noe er vanskelig å gjøre for å øke deres motstandskompetanse, mestring kommer etterpå.
- Vi lager selvstendige og robuste barn, ved å la dem prøve mye selv og utforske spenningsfylt lek.
- Vi bygger barnas selvtillit ved å se hvem de er individuelt, og hva de liker.
- Vi har samtaler som fremmer refleksjoner hos barn, som hvorfor ting er som de er og kan det være annerledes.
- Vi observerer barnas progresjon gjennom hva de ytrer og mestrer.

PROGRESJON INNENFOR DANNING

Hva gjør 1-2 åringen	Hva gjør 2-4 åringen	Hva gjør 5-6 åringen
<p>Er naturlig undrende og nysgjerrig på omgivelsene når barnet føler seg trygg i sine omgivelser.</p> <p>Fokuserer alle sansene på det som opptar barnet, som en leke eller en glinsende stein.</p> <p>Deler entusiasmen sin med å søke kontakt med voksne og vise frem hva det holder på med.</p>	<p>Er naturlig undrende og nysgjerrig på omgivelsene, og ønsker å ha samtaler med voksne om hva det oppleves og ser.</p> <p>Spør voksne om hva og hvorfor ting i omgivelsene er slik de er.</p> <p>Viser sterk entusiasme om det som vises frem eller snakkes om.</p> <p>Viser selvstendighet ved å ønske å gjøre ting selv.</p>	<p>Er undrende og nysgjerrige, og deler sine tanker og spørsmål.</p> <p>Kommer med rettferdige forslag for å løse konflikter i lek.</p> <p>Er selvstendig og klarer mye selv. Prøver å finne løsninger selv, før voksne hjelper.</p>

4.4 LÆRING

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring.

HVA GJØR VI?

- Vi oppmuntrer barn til å lære hverandre i noe de mestrer.
- Vi finner på aktiviteter som fremmer læring gjennom barnas interesser.
- Vi gir barna rom til å leke og prosessere det de lærer.
- Vi lager aktiviteter som er i tråd med barns interesser.
- Vi bygger videre på barns undring, kreativitet, initiativ og nysgjerrigheter i samtaler og aktiviteter.
- Vi følger med barnas utvikling og progresjon, slik at vi kan tilrettelegge for enkeltbarns behov.
- Vi tilrettelegger slik at barn opplever mestring.
- Vi er oppmuntrende og positive voksne.

PROGRESJON INNENFOR LÆRING

Hva gjør 1-2 åringen	Hva gjør 2-4 åringen	Hva gjør 5-6 åringen
Leker og utforsker sammen med andre barn og voksne (toddler-lek). Utforsker med alle sansene. Utfolder seg kroppslig i sine omgivelser og kjenner på utfordringer og mestringer. Liker gjentagelser av bevegelse og handlinger, som å synge sanger med bevegelser. Imiterer hverandre i lek og lærer turtaking i samtaler og handlinger. Babler (utforsker språket og lyder) og bruker gester, som peking. Søker voksnes blikk og forståelse i lek og handlinger.	Utforsker rolleleken og liker å leke sammen med andre barn og voksne. Liker å telle, teller med takt, kan sortere, synge og ha samtaler med voksne om interesser. Gjenskaper og prosesserer læring gjennom lek. Begynnende forståelse for sosiale regler i lek og samspill. Liker å lære, utforske og undre seg over sine omgivelser i samtaler med voksne og andre barn. Utfolder seg kroppslig i terreng og mestrer gåturer og klatring på sitt eget nivå. Viser selvstendighet, som å kle av og på seg med hjelp og veiledning. Liker å smøre på sin egen brødkive og hjelpe andre ved å sende pålegg.	God i rollelek og regelleker. Liker å dele undringer og spørsmål om vår verden. Forstår sosiale regler i samspill og lek med andre barn. Liker å hjelpe andre og lære bort det som en selv mestrer. Prøver seg på nye utfordringer, som spenningsfylt lek. Liker å prestere med kroppslig kontroll som balansering, lande på føttene og hinke på en fot. Har godt ordforråd til å gjøre seg forstått og gjenfortelle handlinger og historier.

4.5 TILVENNING I BARNEHAGEN

Som barnehage fokuserer vi på trygghet, omsorg og utvikling. Vi er med å berike barns utvikling, som å knytte nye relasjoner og følelsesmessige bånd med andre barn og voksne i barnehagen.

Tilvenning er en prosess som bygger opp trygghet og forutsetninger for videre trivsel i barnehagen, derfor er det viktig med god tilvenning. Varigheten av en tilvenning kan variere fra barn til barn, vi har tidligere brukt en plan for (tre-dagers tilvenning) hvor barna selv er med å vise behov for en lengre tilvenning eller ikke. Tilvenningsplanen fungerer som en veiledning, hvor det er mulighet for endringer eller andre tilpasninger etter barnets behov.

4.6 BARNES MEDVIRKNING

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, uavhengig av språk og alder.

Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov. Også de yngste barna og barn som kommuniserer på andre måter enn gjennom tale, har rett til å gi uttrykk for sine synspunkter på egne vilkår. Barnehagen må observere og følge opp alle barns ulike uttrykk og behov. Barnas synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med deres alder og modenhet. Barna skal ikke overlates et ansvar de ikke er rustet til å ta.

HVA GJØR VI?

- Vi planlegger og tilrettelegger aktiviteter, turer og leker gjennom barnas ønsker og interesser. På denne måten får de yngste barna uten språk også medvirke.
- Vi fremhever barns medvirkningskraft med å spørre hva de de ønsker å gjøre.
- Vi har samtaler med barna om hva de ønsker å gjøre når de er i barnehagen.

5. RAMMEPLANEN OG DE SYV FAGOMRÅDENE

Rammeplanen gir retningslinjer for barnehagens innhold og oppgaver. Under følger en kort gjengivelse av rammeplanens ulike fagområder og hvordan vi jobber med barna.

5.1 KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST

Barnehagen skal fremme barnas språkutvikling samtidig som barna skal ha muligheten til å utvikle seg i sitt eget tempo. Å samtale om opplevelser, tanker og følelser er nødvendig for utviklingen av et godt språk. Vi er bevisste på å møte barna på deres nivå, og vi viser interesse med en lyttende og oppmerksom holdning.

DETTE GJØR VI:

- Vi snakker om ting vi er opptatt av, leser, lærer og blir kjent med regler og synger sanger. Sangleker og bevegelsessanger er ekstra gøy.

- Vi er bevisste på å gi barna tid til å ytre sine ønsker og behov – dette gjelder oftest de yngste barna som ikke har tatt i bruk det verbale språket enda.
- Vi samtaler med barn gjennom hele dagen i alle hverdags situasjoner. For eksempel under lunsjen, under påkledning, når vi går på turer og stelling osv.
- Vi tydeliggjør begreper når vi forklarer og samtaler med barna. Om vi introduserer nye ord for barna, forklarer vi også ordet i sin mening.
- Barna lærer om tall, bokstaver og skrijving når vi tegner, fint å skrive sitt eget navn på tegningen.
- Vi kan lage bokstaver i naturen eller skrive i sanda.
- Vi jobber jevnlig med språk stimulerende aktiviteter som riming, lytting av forlyd, stavelsesdeling (klapping av antall stavelser). Dette trener opp barnas språklige bevissthet gjennom korte og systematiske lekeøvelser. Dette gir barna et solid fundament å bygge videre på i lese- og skriveinnlæringen.
- Bøker er lett tilgjengelig for barna.
- Vi leser bøker.
- Bøkene er tilpasset barnas nivå og alder.

5.2 KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE

Barnehagen skal bidra til at barna får en positiv selvoppfatning gjennom kroppslig mestring. Variert fysisk aktivitet både inne og ute er av stor betydning for utvikling av motoriske ferdigheter og kroppsbeherskelse.

DETTE GJØR VI:

- Gjennom dagen i barnehagen gis det gode muligheter for fysisk utfoldelse. Vi bruker uteområdet aktivt. Området rundt barnehagen er variert og gir dermed fine utfordringer for både de store og de små barna i barnehagen.
- Mye balanseøvelser både i terrenget og ulike lekeapparater ute.
- Aktiviteter som bidrar til utvikling av finmotorikk –tegning, perling, snekring, plukking av skjell, bær og små steiner. Herunder kommer også litt grovere materialer som for eksempel større steiner, planker, kvister og ujevnt terreng som er med å styrke grovmotorikken.
- Vi legger til rette for at barna i størst mulig grad skal være selvhjulpne (for eksempel kle på seg selv).
- Vi er nøye på barnas håndhygiene. De vasker hendene etter utetid, toalettbesøk og før måltid.
- I barnehagen har vi et variert og sunt kosthold for barn som er i mye aktivitet og under vekst og utvikling.
- Barnehagen baker eget brød, kjøper grovt brød og knekkebrød. Vi serverer sunt og variert pålegg. Vi har et eget frukt- og yoghurtmåltid i løpet av siste halvdel av dagen, og noen ganger lager vi varmretter.

- På vinteren går vi til forskjellige akebakker på øya.
- Vi danser/beveger oss til musikk: Ulike regler om tær, kropp, ansikt og fingre er fint for de yngste barna, og gir både rytme og nye ord og begrep.
- Vi jobber hver dag med barnas mestringsfølelse, for eksempel gjennom at barna skal mestre fysiske utfordringer som å klatre opp i dessa selv, komme seg opp i sjørøverskuta. Vi løfter ikke på barna, men veileder de heller på hvordan de kan komme seg opp selv.

5.3 KUNST, KULTUR OG KREATIVITET

Barna skal få mulighet til sansing, opplevelse, eksperimentering, skapende virksomhet, tenking og kommunikasjon. Dette fagområdet omhandler ulike uttrykksformer – musikk, dans, drama, litteratur med mer.

DETTE GJØR VI:

- Vi har ulikt materiell tilgjengelig, som tegnesaker, perler, snekring, maling ol.
- Vi fokuserer ikke på at barna skal følge oppskrifter til formingsaktiviteter, men på fri kreativitet hvor prosessen er i fokus og ikke produktet.
- For de minste er det å utforske malingen viktigst, som å føle, sanse og sette egne spor.
- Vi plukker med oss ulike ting som vi finner når vi er på tur. Dette brukes til å eksperimentere og forme.
- Vi er bevisste på å bruke primærfargene, slik at barna selv kan utforske sekundærfarger. Det er gøy å leke og utforske med farger.
- Vi bruker Spotify til å lytte og danse til variert musikk.
- Vi dramatiserer sammen med barna i rollelek.
- Lager sandslott o.l. i sandkassa og i fjæra.
- Lager kunstverk i naturen av materialer som er tilgjengelig fra naturen.

5.4 NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI

Barna skal ha muligheten til å nærme seg naturen på en slik måte at det fremmer forståelse for planter, dyr, landskap, årstider og vær. Det er et mål at barn skal få en begynnende forståelse av betydningen av en bærekraftig utvikling. Vi skal legge til rette for forståelse av teknologiske hjelpemidler i hverdagen.

DETTE GJØR VI:

- Vi snakker om det vi ser når vi er ute. Vi gjør barna oppmerksomme på forandringer i naturen – knyttet til årstider, men også vind, vær, flo og fjære.
- Vi går på korte og lange turer. Vi plukker søppel vi finner i naturen, og av og til erfarer vi at noe søppel kan få nytt liv i formingsaktiviteter
- Vi har naturmaterialer tilgjengelige for barna. For de store barna er dette gøy å bruke i formingsaktiviteter. For de mindre barna handler det om å kjenne på og føle/sanse ulike materialer.
- Barnehagen kildesorterer søppel.
- Er ute i all slags vær, lar barna erfare og kjenne på vinden som dytter.
- Besøker høner, sauer og hester på øya.
- Barnehagen har en egen Ipad med ulike apper til barnas ulike nivå. Her kan vi også sammen med barna søke etter informasjon/bilder knyttet til samtaler vi har.
- Vi har et digitalt mikroskop, hvor barna kan oppleve nye perspektiver.
- Vi gjør ulike eksperimenter som f.eks. med vann eksperimenter og fargeblanding.
- Barna lærer om planter og dyreliv. Vi fanger frok, froskeegg og dyr i fjæra som vi slipper fri etterpå.
- Studerer dyr med det digitale mikroskopet.
- Vi har en Bee-Bot som barna kan programmere til å kjøre.

5.5 ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI

Barnehagen skal respektere og synliggjøre det mangfoldet som er representert i barnegruppen, samtidig som vi skal bevisstgjøre barna på at vi lever i et flerkulturelt land med mange forskjellige kulturer og religioner.

DETTE GJØR VI:

- Lar barna få kjennskap til de ulike religiøse høytidene som er representert i barnegruppa, for eksempel gjennom samtaler, sang og lesing.
- Samtale med barna om ting vi opplever og eksistensielle spørsmål.
- Samtaler om forskjellige tros-retninger/ religioner kommer naturlig frem under barns undring, som f.eks. om vi finner en død fugl.
- Barna undrer seg over små og store ting som skjer i hverdagen, dette skjer ofte spontant. Barn har en naturlig undringsrefleks som kan starte store prosesser i barnet, dette kan også medføre at barnet ønsker å utforske noe nærmere. Som voksne er det viktige at vi er med å støtte nysgjerrighet og undring med å være til stede og undrende sammen med barna. Vi gir ikke svarene, dette kan stoppe en endringsprosess.
- Barna kan fundere over ting alene eller sammen med andre.
- Vise respekt for hverandre, slik at barna gis en forståelse av at vi er forskjellige og akseptere at vi ønsker ulike ting og har ulike interesser. For de minste, kan det for eksempel være å erfare at en venn vil ha litt ro og ikke alltid vil være med i leken. For de større barna handler det også om å godta at vi er uenige, og være inkluderende til tross for ulikheter.
- Vi markerer samenes nasjonaldag med flagg, aktiviteter og tradisjonell mat.

5.6 NÆRMILJØ OG SAMFUNN

Barns medvirkning i det indre liv i barnehagen kan være første skritt for å få innsikt i og erfaring med deltakelse i et demokratisk samfunn. Barn skal medvirke i og utforske og oppdage nærmiljøet sitt.

DETTE GJØR VI:

- Vi er heldig som er plassert midt i naturen. Området gir barna ulike utfordringer. Naturen innbyr til ulike aktiviteter. Barna har stor medvirkning på hvilke aktiviteter og turer vi går på. Vi vektlegger å følge barnas tempo, og gir rom for å utforske omgivelsene.
- Det er stor variasjon i naturen/omgivelsene på øya, noe barna får erfare gjennom utflukter.
- Barna får kjennskap til sauedriften i Helligvær, hvor vi har mye villsau i nærområdet og noen ganger kopplam i barnehagen.

5.7 ANTALL, ROM OG FORM

Barnehagen skal synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagligliv, i teknologi, natur, kunst og kultur og ved selv å være kreative og skapende.

DETTE GJØR VI:

- Matematikk blir brukt i det daglige. For eksempel det å måle og sammenligne. Det er mange gjenstander i naturen som er med på å fremme matte i hverdagene, eks: hvor mange skjell eller steiner vi har i bøtta.
- Vi er bevisst på å bruke de riktige begrepene, slik at barna blir kjent med dem. Dette gir også de minste barna en begynnende forståelse av antall og de blir kjent med tallrekken.

- Ute kan vi tegne brettspill i sand eller med kritt ute i barnehagen, hvor barna er sine egne brikker eller bruker andre gjenstander.
- Ulike brettspill og lek med klosser.
- Barna blir gjort oppmerksomme på ulike former vi studerer i øyeblikkene.
- Vi tilpasser utfordringer etter barnas alder og ferdigheter, der fokus og interesse til det enkelte barnet er med å bestemme.

6. DAGSRYTMEN I BARNEHAGEN

Dagsrytmen er et veiledende skjema som vi følger i det daglige. Lek er en viktig læringsarena for barn og avbrytes minst mulig. Om leken er god, kan vi utsette rutinene av hensyn til leken.

8.30	Barnehagen åpner	Vi starter dagene i et rolig tempo, barna får spise medbrakt frokost, tegning eller fri lek. Barna får muligheten til å medvirke hvor vi skal eller hva som skal skje i løpet av dagen. Vi ønsker at alle er ankommet mellom 8:30-9:30.
9.30	Tur og aktivitet	Har vi planer om tur og aktiviteter skjer de fra 9.30 Fri lek
11.00	lunsj	Barn som viser interesse, får dekke på bordet. Er vi ute på tur har vi med oss medbrakt mat fra barnehagen.
11.30-12.00	Soving/ Fri lek / roligstund	Vi oppmuntrer barna til å gjøre rolige aktiviteter eller de kan få slappe av på madrass om noen ønsker det. De minste legges ned for soving
13/14.00	Frukt og yoghurt	Barna kan tilsette frø og havregryn i sin yoghurt etter ønske, barna får varierte frukter å velge mellom.
	Fri lek	Barna får leke med det de ønsker.

15.00	Ettermiddagsmat	Vi smører mat til barna eller dekker på bordet igjen, de forteller oss hva de ønsker, med mulighet til varmet mat i mikro.
	Fri lek	Barna får leke videre.
16.00	Barnehagen stenger.	Takk for i dag! Ses igjen.

7. REALFAGSSATSNING

Barnehageåret 17/18 var vi med på Bodø kommunes satsning på realfag. Dette er et arbeid og et tankesett vi tar med oss videre i barnehagen.

Barn er nysgjerrige og undrende. Vi jobber med at denne nysgjerrigheten skal få lov til å vokse videre frem, og etter hvert også skape refleksjon hos barna. Dette innebærer å stadig utforske nye ting sammen med barna, for eksempel gjennom ulike forsøk. Vi voksne øver oss på å ikke gi barna svarene, men heller undre oss sammen med barna, og sammen med dem finne ut av hvor vi kan finne eventuelle svar. Voksne vet for eksempel hvordan man kan få fargen grønn med ved å blande blå og gul. Her er det viktig at barna selv får være med å utforske, og ikke bli servert svarene. Det er gjennom prøving og feiling at vi erfarer og lærer. Fokuset er at barna skal tenke selv, tørre å prøve og oppleve å feile.

8. MARKERINGS-DAGER

Året har mange dager som er verdt å markere. Vi benytter samlingsstunden til å prate om hva de ulike dagene/høytidene er. Vi har ofte aktiviteter tilknyttet markeringsdagene, som forming, sanger, lesing og lek.

Solas tilbakekomst	Januar	Samtaler om forandringene som kan observeres.
Utkledningsdag	Februar	Utkledning, ansiktsmaling og rolle-lek.
Samefolkets dag	6. februar	Matlaging, sang, og aktiviteter
Påske	Mars/april	Lage påskepynt
Frigjøringsdagen	8. mai	Samlingsstund
Norges nasjonaldag	17. mai	Går i tog, synger sanger og feirer.

Kristi himmelfartsdag	Mai	Lesing og samtaler i samlingsstund
Pinse	Mai/juni	Lesing og samtaler i samlingsstund
FN-dagen	24. oktober	Vise bilde av FN-flagget og samtaler i samlingsstund.
Jul	Desember	Lesing, forming og matlaging.

9 TURER

Det er lagt opp til at barna skal være mye ute gjennom barnehageåret. Vi ønsker at barna skal bli vant til å være ute og bli kjent med nærmiljøet. De skal bruke naturen som lekerom og se de mulighetene som finnes der. Vi er en barnehage som er mye ute og vi merker hvor mye glede dette gir barna.

Foreldre må sørge for at det til enhver tid er tilstrekkelig med klær i barnehagen som passer til ulikt vær og har god passform for barnet. Selv vet vi at det er ubehagelig å være ute i trange eller for kalde klær. Klærne må være tydelig merket for at ansatte skal vite hvem sine plagg det er.

9.1 TURDAGER BORT FRA SØRVÆR

En til to ganger i året planlegges det turer av Sørvær, dette er væravhengige og planlegges i god tid og med forbehold. Turene kan være til nabo øyer av Sørvær som Vokkøya eller de kan være til byen for å være med på forestillinger.

Dette er dager som både barn og ansatte har hatt mye glede av, tidligere har vi besøkt biblioteket, Stormen kulturhus (forestillinger), barnekino eller flymuseet (utstilling). Barna opplever nye kultur inntrykk, samholdet til barnehagen og får nye inntrykk.

10. DIGITAL KOMPETANSE

Bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet får en stadig større plass i barnehagen. I den nye rammeplanen for barnehagen (2017) står det at barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. I vår barnehage har vi iPad, roboter, digitalt mikroskop, prosjektor og PC. Dette er noe vi jobber med å ta i bruk i større grad. Personalet utøver digital dømmekraft i arbeidet sammen med barna. Vi ønsker å gjøre flere oppgraderinger i vår barnehage under digitale verktøy.

11. KOSTHOLD

Løvetanna barnehage legger vekt på at barna skal ha varierte, sunne og riktig sammensatte måltid. Vi baker vårt eget brød og barna får selv være med å bake egne grove rundstykker, dette kan også gjøres ute i lavvo med ovn og på bål. Vi følger med at barna får spise varierte og sunt pålegg til lunsj, med å ha faste syltetøyfrie dager. Vi følger statens kostholdsanbefalinger og veileder oss gjennom helsedirektoratets anbefalinger.

12. OVERGANG BARNEHAGE – SKOLE

Barnehagen og skolen har nær tilknytning til hverandre, og deler ofte markeringer og feiringer. Barna er kjent med elvene og lærerne og får på denne måten oppleve mye trygghet i overgangene.

Når barna nærmer seg skolealder forbereder vi barna til å bli mer selvstendige, dette blir tilpasset etter behov, som å gå på do selv, kle på seg selv og bli bevisste på tiden de bruker på oppgaver (friminuttene er kortere enn barnehagens ute tid).

Før førskolen starter, kan barna få tilbud om å være med skolen på turer i nærområdet. Barna får egne førskolebøker med oppgaver som gir barna en liten smak på førskolen. Dette skal være lystbetont for barna, og vi jobber med bøkene når barna ønsker det og når det er tid.

FØRSKOLEN

Året før skolestart får barna være sammen med elevene på skolen i enkelttimer/dager, og når de begynner, blir vurdert etter behov. Barna er vanligvis sammen med skolen noen timer på morgenen et par dager i uken, når førskolen er ferdig kommer barna tilbake til barnehagen, vanligvis rundt lunsj. På våren kan barna bli med på noen svømminger etter avtale.

13. TRAFIKKSIKKERHET

«Trafikksikkerhet» og trafikkoppdragelse er integrert i barnehagens arbeid. Tiltak som det satses spesielt på i barnehagen er gå-trening og refleksbruk. (Jf. Lokal handlingsplan for trafikksikkerhet i Bodø kommune punkt 5.1.3 Opplæring)."

Vi prater om hvor viktig det er å være oppmerksomme når vi går på tur. Hvordan skal vi for eksempel oppføre oss når det kommer en traktor eller en bil på veien?

14. BARN VI BEKYMRER OSS FOR – TIDLIGE TILTAK/TVERRFAGLIG SAMARBEID

Vi jobber systematisk i forhold til alle barn i barnehagen. Barnehagen har rutiner som sikrer at barn vi bekymrer oss for får tidlig hjelp – og at det handles i samarbeid med foreldrene.

Foreldre må melde saker gjennom barnehagens styrer eller gjennom helsesøster på barnets helsestasjon.

Andre aktuelle samarbeidsinstanser kan være PPT, BUP, sykehus, helsestasjon, kommunens spesialpedagogisk fagteam, flyktningkontor, barnevern etc..

Dersom det er barn vi bekymrer oss for, tar vi i første omgang kontakt med foreldrene. Derfra drøfter vi videre tiltak (og eventuelt samarbeid med instanser nevnt over). På grunn av våre nære relasjoner

til hverandre på Helligvær, kan dette oppleves som utfordrende noen ganger. Dette er en viktig del av jobben vår, vi er her for deres barn og vi jobber for hva som er for deres beste.

15. EVALUERING

Vi evaluerer og vurderer jevnlig det vi foretar oss i barnehagen. Dette er hensiktsmessig for å se om vi har nådd de målene vi har satt oss. Da har vi også mulighet til å se på måten vi har nådd målene på.

Vi har personalmøte ca. en gang i måneden. Denne tiden blir brukt til å evaluere det vi har gjort, og planlegge hva vi skal gjøre videre.

Foreldremøtet på våren blir brukt til evaluering. Her får foreldre komme med sine innspill på det som er gjort. I forkant av møtet bes foreldre fylle ut evalueringsskjema.

De ansatte i barnehagen har et godt samarbeid. Vi jobber tett og evaluerer hverandre og det vi gjør fortløpende fra dag til dag. Gjennom det interne samarbeidet har vi mulighet til å utvikle oss og bli bedre i den jobben vi gjør.

Vi er bevisste på at barna skal være med å evaluere det vi gjør. Dette gjør vi gjennom samtaler med barna gjennom hele barnehageåret eks ved samtaler under lunsj. De blir gitt mulighet til å komme med innspill på ting vi gjør i barnehagen, (jfr. barns medvirkning).

16. DOKUMENTASJON

Barnehagen dokumenterer det vi gjør på ulike måter. Vi har en dagrapport der vi noterer det vi gjør. I tillegg henger vi opp bilder av aktiviteter/turer. Facebook fungerer også som en dokumentasjon av det arbeider vi foretar oss, der vi legger ut bilder med tekst. I tillegg opplever vi at Facebook gir en større nærhet mellom barnehagen og hjemmet.

Dokumentasjon av arbeidet vårt skal synliggjøre hvordan vi arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dette gir personalet et godt grunnlag for å vurdere og utvikle arbeidet vårt.

17. FERIE AVVIKLING

Barnehagen stenges i uke 29-32, dette er for å kunne ferie avvikle for de ansatte.

18. FORELDRESAMARBEID

Jfr. Lov om barnehager § 1. Formål. Barnehagen skal gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem”.

INFORMASJON MELLOM HJEM OG BARNEHAGE.

Foreldrene for utdelt årsplanen i begynnelsen av høstsemesteret. Skriv blir hengt på kleskurvene til barna. Infoskriv kan også henge på oppslagstavla. Barnehagen har sin egen lukkede Facebook-gruppe hvor bilder og informasjon blir lagt ut.

UFORMELT SAMARBEID.

Vi har uformelle samtaler med foreldrene under levering og henting av barn.

FORMELT SAMARBEID.

Barnehagen har et foreldreråd og et samarbeidsutvalg. Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. Samarbeidsutvalget består av foreldre/foresatte og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert. Samarbeidsutvalget skal ha seg forelagt saker som er av viktighet for barnehagens innhold og virksomhet og for forholdet til foreldrene. (Jf. Lov om barnehager § 4). Samarbeidsutvalget i Løvetanna barnehage er felles med Skolen i Værans samarbeidsutvalg. Her tas det opp saker som både gjelder skolen og barnehagen. Elevrådsrepresentantene representerer ikke barnehagens interesser, derfor er de ikke til stede når samarbeidsutvalget behandler saker om barnehagen. Foreldrerepresentanten i SU blir valgt for ett år av gangen.

Foreldreutvalget består av foreldre/foresatte til alle barna i barnehagen, og skal fremme deres fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø. Et forum der alle foreldre kan møtes og diskutere ønsker og behov og komme med forslag til barnehagen. (Jf. Lov om barnehager § 4)

Det avholdes to foreldremøter i året –et på høsten og et på våren. Det blir invitert til foreldresamtale to ganger i året –et på høsthalvåret og et på våren.

SU skal fastsette årsplanen. I tillegg gjøres den kjent og godkjennes på foreldremøtet.

19. SMITTEVERN I BARNEHAGEN

Barnehagen følger smittevernveiledning til helsedirektoratet for barnehager og skoler, siden barn er ekstra utsatt for smitte og spredning når man er mange personer på ett samlet sted er det viktig med gode rutiner for hygiene samt å holde seg hjemme ved sykdom.

- Vasking av hendene etter dobesøk og før måltider
- Bruk av hansker ved stell

ANBEFALINGER OM NÅR SYKE BARN BØR HOLDES HJEMME

Barnets allmenntilstand vil ofte tilsi når barnet bør være hjemme. Vurdering av barnets allmenntilstand må alltid baseres på foreldrenes skjønn. Som hovedregel bør barnet være friskt nok til å kunne delta i normale aktiviteter i barnehagen, og være feberfritt. Folkehelseinstituttet har utarbeidet faglige råd for når barnet bør være hjemme fra barnehagen knyttet opp til ulike sykdomsbilder. I korthet kan rådene oppsummeres slik:

- Barnet bør være feberfritt.
- Ved diaré og ulike typer diagnoser av mage-/tarminfeksjoner bør barnet være hjemme to dager etter symptomfrihet.
- Ved ulike utbrudd som sterk øyekatarr, lus, barnemark, ringorm, skabb osv. kan barnet gå i barnehagen når behandlingen er igangsatt.
- Ved kroniske blodbårne sykdommer som hepatitt B, C og Hiv/Aids kontaktes kommunens smittevernlege.

GOD PRAKSIS I BARNEHAGEN FORUTSETTER FØLGENDE:

- Rutiner som sikrer at faglige råd fra Folkehelseinstituttet følges.
- Rutiner for varsling til smittevernlegen om utbrudd av smittsomme sykdommer.
- Rutiner for varsling av foreldre/foresatte ved utbrudd eller hyppig forekomst av smittsomme sykdommer.
- Informasjon til foresatte om når barna bør være hjemme; det vises til Folkehelseinstituttets faglige råd.

20. BARNEGRUPPA

Jente	3 år
Gutt	2,5 år
Gutt	3,5 år
Jente	1,5 år
Gutt	1 år
Jente	1 år

21. PERSONALET

Øystein Ree	Styrer/Rektor
Rebekka Wennberg	Pedagogisk leder
Irene Johansen	Barnehage medarbeider
Helga Svendsen	Barnehage medarbeider
Amanda Kildedalen	Vikar